

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Hizb-ut Tahrir Emiri Şeyh Âlim Ata İbn Halil Ebu Raşta Tarafından Facebook Sayfası
Takipçilerinin Sorularına Verilen Cevaplar

Soru Cevap

وَمَنْ مَنَعَهَا فَإِنَّا آخِذُوهَا وَشَطْرَ مَالِهِ

“Kim onu vermezse, biz onu ve malının yarısını alırız.”

Hadisi Hakkında

Dua Furkan

Soru:

Değerli Emirimiz es Selamu Aleykum ve Rahmetullahi ve Berakâtuh
Allah Subhânehu ve Teâlâ zaferi sizin ellerinizle nasip eyler İnşaAllah

Maliye Kitabı'nda Cezalar konusunda s. 140'da şöyle geçmektedir: “Kayıp mallar için olduğu gibi zekâti vermekten kaçınan kimseden farz olan zekâtın alınmasının yanında tazir cezası olarak da malının yarısı alınır. Çünkü Rasûlullah SallAllahu Aleyhi ve Sellem *من منعها فأنا آخذها وشطر ماله* ...Kim zekâti vermezse ben hem zekâti hem de malının yarısını alırım” buyurmaktadır.” [Ebu Davud]

Geçen ifade üzerinde fakihler arasında çok ihtilaf olmasına rağmen zekât vermeyenden tazir cezası olarak bir cezanın alınmasının caiz olduğu konusunun benimseme olduğu anlaşılıyor. Ama ben burada şuna açıklık kazandırmak istiyorum:

1- Senet ve metin yönünden delil gösterilen hadisi araştırdım, ancak şu hadisi bulabildim: Behz ibn Hakim'den, dedesinden, babasından merfu olarak şöyle rivayet edilmiştir:

في كل إبل سائمة في كل أربعين ابنة لبون لا تفرق إبل عن حسابها، من أعطاهم مؤتجرا فله أجرها ومن منعها فإننا آخذوها منه وشطر إبله عزمة من عزمات ربنا جل في كل سائمة إبل في أربعين بنت لبون ولا يفرق إبل عن حسابها من أعطاهم مؤتجرا قال ابن العلاء مؤتجرا بها فله أجرها ومن منعها فإننا آخذوها وشطر إبله عزمة من عزمات ربنا عز وجل ليس لآل محمد منها شيء *Otlayan (sâime) her kırk deve de iki yaşını doldurmuş, üç yaşına basmış bir dişi deve zekât vardır. Her kim ecrini Allah'tan isteyerek zekâtını verirse, kendisi için mükâfat vardır. Kim bunu vermek istemezse, biz, hem zekâtını, hem de devesinin yarısını alırız. Zekât rabbimizin haklarından bir hakktır. Muhammed'in ailesine ondan bir şey helal olmaz.” Sünen-i Ebu Davud'da ise rivayet şöyledir: Behz ibn Hakim'den, babasından, dedesinden Rasûlullah SallAllahu Aleyhi ve Sellem'in şöyle buyurduğu rivayet edildi: *Otlayan (sâime) her kırk deve de iki yaşını doldurmuş, üç yaşına basmış bir dişi deve zekât vardır. Deve yavrusundan ayrılmaz. Her kim ecrini Allah'tan isteyerek zekâtını verirse, kendisi için mükâfat vardır. Kim bunu vermek istemezse, biz, hem zekâtını, hem de devesinin yarısını alırız. Zekât rabbimizin haklarından bir hakktır. Muhammed'in ailesine ondan bir şey helal olmaz.” “Biz hem zekâtını hem de malının yarısını alırız” ifadesini ise bulamadım.**

2- Malının yarısından kasıt nedir? Bütün malının yarısı mı? Yoksa zekâtını vermediği malının yarısı mı? Ya da malında takdir edilen zekâtın yarısı mı? Ya da bazı insanların söylediği gibi malı ikiye bölünür. Zekât amili, zekât vermeyen kişiyi cezalandırmak amacıyla ikiye bölünen malın en güzel olanını zekât olarak alır mı? Teşekkür ederim Allah sizi en güzel şekilde mükâfatlandırsın.

Cevap:

Aleykum'us Selam ve Rahmetullahi ve Berakâtuh

Bahsettiğiniz *“Biz hem zekâtını hem de malının yarısını alırız”* hadisine gelince,

1- Ebu Davud, Behz ibn Hakim'den, babasından, dedesinden, Rasûlullah SallAllahu Aleyhi ve Sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet etti:

في كل سائمة إبل في أربعين ابنة لبون، ولا يفرق إبل عن حسابها من أعطاهم مؤتجرا - قال ابن العلاء مؤتجرا بها - فله أجرها، ومن منعها فإننا آخذوها وشطر إبله عزمة من عزمات ربنا عز وجل، ليس لآل محمد منها شيء *Otlayan (sâime) her kırk deve de iki yaşını doldurmuş, üç yaşına basmış bir dişi deve zekât vardır. Deve yavrusundan ayrılmaz. Her kim ecrini Allah'tan isteyerek zekâtını verirse, kendisi için mükâfat vardır. Kim bunu vermek istemezse, biz, hem zekâtını, hem de malının yarısını alırız. Zekât rabbimizin haklarından bir hakktır. Muhammed'in ailesine ondan bir şey helal olmaz.”*

2 - Ahmed ve en-Nesâi -lafız Ahmed' aittir- Behz ibn Hakim'den, babasından, dedesinden Rasûlullah SallAllahu Aleyhi ve Sellem'i şöyle derken işittim dediğini rivayet etti:

في كل إبل سائمة. في كل أربعين ابنة لبون. لا تفرق إبل عن حسابها. من أعطاهم مؤتجرا فله أجرها. ومن منعها فإننا آخذوها منه وشطر إبله عزمة من عزمات ربنا عز وجل لا يحل لآل محمد منها شيء *Otlayan (sâime) her kırk deve de iki yaşını doldurmuş, Deve yavrusundan*

ayrılmaz. Her kim ecini Allah'tan isteyerek zekâtını verirse, kendisi için mükâfat vardır. Kim bunu vermek istemezse, biz, hem zekâtını, hem de devesinin yarısını alırız. Zekât rabbimizin haklarından bir haktır. Muhammed'in ailesine ondan bir şey helal olmaz."

• Bu hadisi fakihler farklı farklı anladılar. Bazıları nesh edildiğini iddia ettiler. Dolayısıyla sadece zekât alınır dediler. Bazıları "شطر" rivayetinin orta harfi olan Ta'nın sükûn ile olmadığını, aksine "شَطْرَ" şeklinde meçhul fiil olduğunu yani malı ikiye bölünür, zekât amili ikiye bölünen maldan dilediğini alır denildi. Bazıları da hadisi rivayet eden ravinin yanlış olduğunu söyledi. Hadisin doğrusu, فإنا أخذوها من شطر ماله "Biz zekâtı malının yarısından alırız" ya da "من شطر إبله" "Devesinin yarısından alırız" şeklindedir dediler.

• Bana göre ise mesele aşağıdaki gibidir:

A- Meçhul sığası, ravi yanlış ve nesh edildi iddialarına gelince, ben, tüm bunları uzak görüyorum. Meçhul sığası şeklinde olduğu iddiaları, ihtimal dışıdır. Çünkü "شطر" kelimesi, hadisin muteber rivayetlerinin tamamında meçhul sığası şeklinde değildir.

Ravinin yanlışına gelince, Bu da olası değildir. Çünkü rivayet "فإنا أخذوها منه شطر ماله" şeklinde değildir ki "منه" ifadesinde geçen "He" harfi ravinin bir yanlışlığıdır denilsin. Ayrıca burada yanlış da olamaz. Çünkü Arap dilinin iyi bilen ravinin, "منه شطر ماله" şeklinde demesi ihtimal dışıdır. "منه" ifadesinden sonra Vav harfinin gelmesi nasıl olabilir? O zaman ravi, "من شطر" ifadesi yerine "منه وشطر" ifadesinde yanlış denilmelidir. Bu da olası değildir.

Meçhul sığası ve yanlış konusunda durum budur. Nesh edildi konusuna gelince, ayrıca bu da olası değildir. Çünkü tarih bilinmiyor ve onlara göre de neshin delili net değil. Genel zekât delilleri, zekât vermeyenin cezalandırılması ile ilgili özel zekât delili ile nesh edilmez.

B- Bana göre durum şudur:

Biz, hem zekâtını, hem de malının yarısını alırız." Bu hadis, zekât vermeyenin zekâtının zorla ve malının yarısı da ceza olarak alınacağını ifade eder. Bütün malının yarısı da anlaşılabilir. Yani zekât hakkı olan mal, altın, gümüş, deve, inek, koyun buğday, arpa, hurma, kuru üzüm ve ticaret malları gibi zekât nisabına ulaşmayan diğer malları da alınır.

C- Diğer hadis ise şöyledir: فإنا أخذوها منه وشطر إبله "Biz, hem zekâtını, hem de malının yarısını alırız." Bu hadis, Otlayan tüm deve de zekât var" ile ilgili devenin zekâtı belirtildikten sonra geldi. Bu, hadiste geçen "yarısı" kelimesinin sahip olunan devenin muzafı [tamlananı] olduğu anlamına gelir. Yani devenin zekâtı ve develerin yarısı alınır. Daha açık bir ifadeyle eğer kırk tane otlayan devesi varsa, bu develerin zekâtı üç yaşına basmış bir dişi devedir. Sonra ceza olarak da kırk devenin yarısı alınır.

D- Buna göre ikinci hadis, önceki hadisi tahsis edici olur. Yani ceza olarak bütün malının yarısı alınmaz. Aksine zekât mallarının yarısı alınır.

H- "شطر" Yarı kelimesinin anlamının, yarı mı yoksa parça mı demek olduğuna gelince, Kamusu'l Muhi'te "شطر" kelimesi, "Bir şeyin yarısı ve parçası" anlamına gelir dendi. Bu nedenle zekât vermeyen için bunun benimsenmesi Halifeye bırakılır. Ya hem zekât hem de zekât mallarının yarısını alır. Ya da zekâtı ve zekât mallarından bir parçasını alır. Bu zekât vermediği için bir cezadır. Ben yarısının alınmasından yanayım. Çünkü yarısı bir cezadır. Ceza ise şiddet ve caydırıcılık anlamına gelir. Tabii ki en iyisini Allah bilir.

Biz, bunu cezaların delilleri konusunda belirttik. Yani malın yarısını almak, Maliye ve Ukubat kitaplarında geçtiği gibi bir cezadır.

Kardeşiniz Ata İbn Halil Ebu Raşta

Facebook sayfasının linki:

<https://www.facebook.com/photo.php?fbid=220629058105179>

H.17 Cumâde's Sâni 1435
M.17 Nisan 2014